

Cum vad anul 2024 avocații considerați Leading Lawyers în fuziuni și achiziții | Azi, de vorba cu Anda Rojanschi, coordonatoarea practicii de Corporate/ M&A de la D&B David si Baias: Achizițiile strategice și optimizarea portofoliului de investiții au caracterizat piața de M&A în 2023 și credem ca aceasta tendința va ramâne și în 2024. Durata medie a unui proces de tranzacție a crescut

D&B
DAVID SI BAIAS

Cu tot mai multe tranzacții de valori mari, în ultimii doi ani, piața locală de fuziuni și achiziții a marcat o evoluție vizibilă. Preluarea firmei de magazine Profi în România pentru 1,3 miliarde de euro ne îmbunătățește probabil poziția în topul tranzacțiilor de M&A din regiune, dar întrebarea care se pune este dacă piața mai poate genera tranzacții de peste un miliard de euro și în 2024... Publicația noastră a adesea un set de întrebări avocaților considerați de ghidurile juridice internaționale drept *Leading Lawyers în practica de M&A*, referitoare la activitatea din 2023 și proiecțiile acestora pentru anul viitor. ^{Biz}Lawyer a încercat să afle cum se mai poziționează România în tabloul regional al fuziunilor și achizițiilor, dacă au întâlnit/exista și alte business-uri la vânzare sau tranzacții de alt tip care să egaleze sau chiar să depășească plafonul de 1 mld. E și ce investitori sunt acum interesați de proiecte în România.

De asemenea, am fost interesați să aflăm care vor fi sectoarele cele mai interesante pentru investitori anul viitor, domeniile care vor genera cele mai multe tranzacții în 2024. Nu am ocolit nici motivele de îngrijorare ale acestei perioade în privința activității din această arie de practică și am "scanat" împreună cu interlocutorii noștri marile provocări ale anului viitor, cu accent pe ceea ce va avea un rol important în tranzacțiile viitoare.

Continuăm această serie cu [Anda Rojanschi](#), coordonatoarea practicii de Corporate M&A a firmei D&B David si Baias, avocat evidențiat de ghidurile juridice internaționale precum *Chambers and Partners*, *IFLR 1000*, *Best Lawyers* sau *Legal 500*. Clienții intervievați în ultima ediția [Legal 500](#) au spus că 'Anda Rojanschi, în calitate de avocat coordonator, este un profesionist cu un nivel ridicat de înțelegere a preocupărilor clientului și are o abordare orientată spre soluții în orice context.'

[Descopera oportunitățile de recrutare de pe LegiTeam! GRATUIT.](#)

Piața de M&A din România, contra curentului

Piața de M&A din România a performat foarte bine în anii de după pandemie, în 2023 mergând chiar contra curentului global actual și al celui din regiune, spune **Anda Rojanschi**.

”În România, valoarea totală a pieței de M&A s-a menținut constantă în 2023, chiar dacă numărul tranzacțiilor a înregistrat probabil o scădere. Într-adevăr, tranzacțiile mari sunt un vector important pentru această dinamică. Ultimii doi ani au adus câteva tranzacții de peste un miliard euro, în special în domeniul energiei, cum a fost achiziția de către PPC a fostelor entități din grupul Enel”, a explicat avocatul.

”La nivel regional, piața românească de tranzacții a crescut ca importanță, fiind la concurență cu cea din Cehia pentru locurile 2-3 din perspectiva valorică (cu Polonia pe primul loc)”, a adăugat coordonatoarea practicii de Corporate M&A a firmei *D&B David și Baias*.

Dar mai poate genera piața tranzacții de peste un miliard de euro, în 2024? Avocatul intervievat de ^{Biz}**Lawyer** spune că astfel de tranzacții pot avea loc, evident într-un număr limitat având în vedere istoricul pieței românești de tranzacții. ”Există deja în România actori economici de valoare considerabilă, în sectoare precum energie, retail, unde au fost deja înregistrate tranzacții de valori mari. Alte sectoare de interes la nivel global sunt cel al tehnologiei, precum și farmă și servicii medicale, iar acest interes ar putea influența și valoarea tranzacțiilor din România în aceste domenii. Contextul de piață pare a fi favorabil în 2024, în condițiile în care majoritatea previziunilor anticipează o creștere a activității tranzacționale la nivel global”, arată **Anda Rojanschi**.

Ea spune că tranzacțiile cu valori mari influențează semnificativ nivelul total al pieței de M&A din România, unde valoarea medie a unei tranzacții are un nivel relativ scăzut, de aproximativ 20 milioane euro.

Pe de altă parte, explică avocatul, piața românească a fost în general dominată de investitori strategici. ”În același timp, remarcăm ascensiunea în ultimii ani a unor fonduri de investiții de dimensiuni mici și medii, cu echipe de management experimentate, foarte activi pe piața de M&A din România și din Europa Centrală și de Est”, mai spune *Partenerul D&B David și Baias*. ”Vom vedea în continuare tranzacții realizate în principal de investitori strategici, dar și din partea fondurilor de investiții”, este de părere **Anda Rojanschi**.

Coordonatoarea practicii de *Corporate/M&A de la D&B David și Baias* spune că a evoluat cultura antreprenorială în România, iar antreprenorii care au reușit să dezvolte afaceri de valori semnificative înțeleg în mare măsură atât importanța pregătirii unui exit, cât și valoarea unui parteneriat cu un fond de investiții.

Durata unei tranzacții a crescut la 9-12 luni

Pe de altă parte, durata medie a unui proces de tranzacție a crescut, fiind acum de aproximativ 9-12 luni.

”Tranzacțiile pot eșua de pildă din cauza unei percepții diferite asupra riscului sau din cauza schimbării unor condiții de piață”, a explicat avocatul.

În opinia sa, energia, sectorul bancar, retailul și serviciile de sănătate au generat cele mai multe tranzacții în 2023

la nivelul pieței din România. ”Aș spune ca sectoarele de tehnologie și imobiliar au încetinit”, explica avocatul. Însa, în continuare, digitalizarea, deglobalizarea și decarbonizarea vor continua sa creeze oportunități de tranzacții și în anii urmatori, adauga interlocutoarea ^{Biz}**Lawyer**.

Printre principalele provocari cu care se va confrunta economia în general și implicit și piața de M&A anul acesta **Anda Rojanschi** amintește ratele ridicate ale dobânzilor, inflația înca la un nivel înalt (dar cu semne de încetinire), instabilitatea geopolitica și încetinirea creșterii economice.

”Aș nota însa ca, potrivit unui studiu PwC, multiplii de evaluare ai companiilor sunt în continuare mai mari în tranzacțiile de tip M&A prin comparație cu modul în care sunt evaluate societățile listate la BVB, ceea ce favorizeaza tranzacțiile private”.

În opinia sa, fuziunile și achizițiile ramân un motor de creștere important și un instrument cheie pentru a re poziționa și eficientiza afacerile în vederea obținerii unor rezultate durabile pe termen lung.

”Achizițiile strategice și optimizarea portofoliului de investiții au caracterizat piața de M&A în 2023 și credem ca aceasta tendința va ramâne și în 2024”, a conchis **Anda Rojanschi**, coordonatoarea practicii de *Corporate M&A* a firmei *D&B David si Baias*.